17 Ιανουαρίου 2021

Ομιλία για την ευγνωμοσύνη (Metropolitan of Sourozh Anthony Bloom (1914- 2003))

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη / Ορθοδοξία και Ορθοπραξία



Εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος

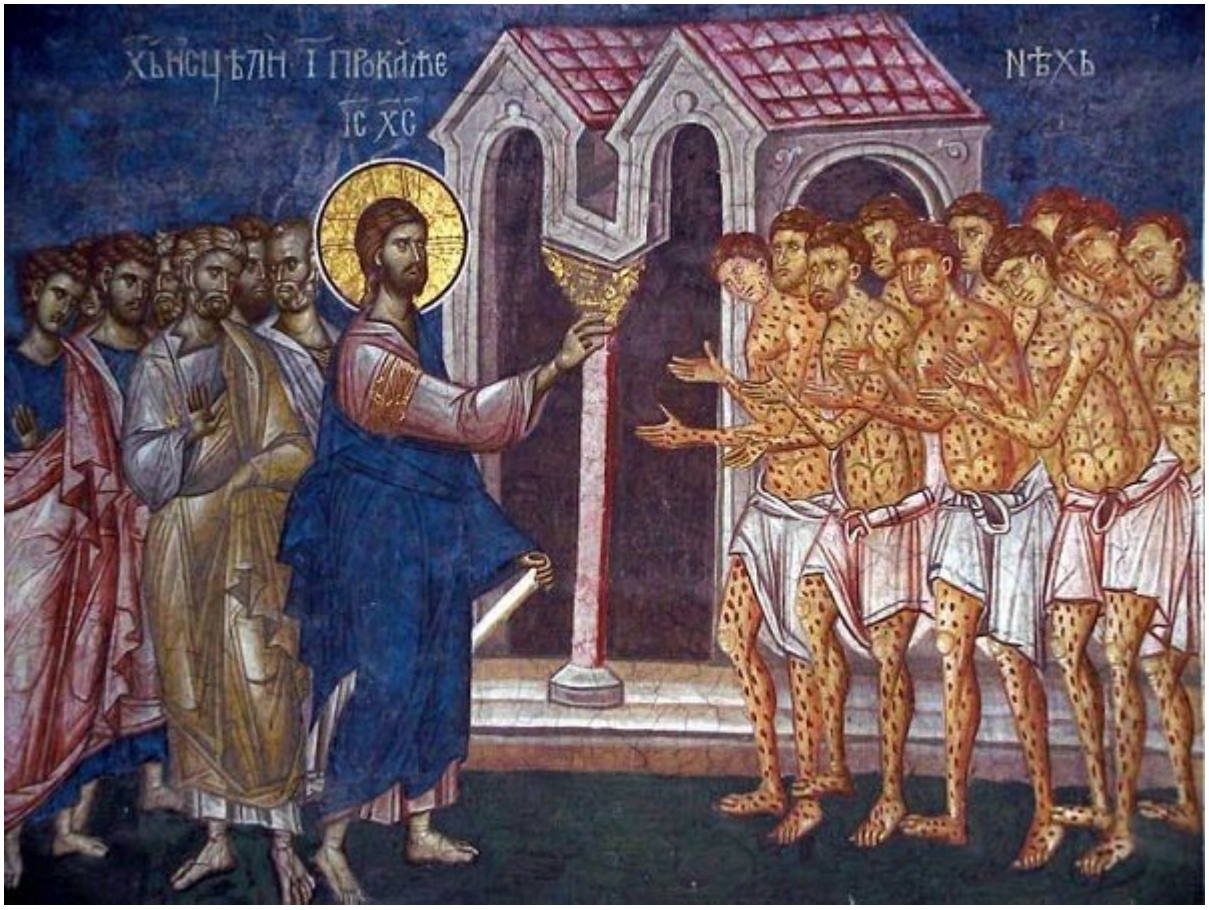

Δέκα λεπροί ήρθαν στον Κύριο· δέκα άνθρωποι που ήταν τελετουργικά ακάθαρτοι και γι’ αυτό είχαν απορριφθεί από την κοινότητα τους, αδυνατούσαν να παραβρεθούν στην κοινή λατρεία στο Ναό, αδυνατούσαν να πλησιάσουν τις κατοικίες των ανθρώπων επειδή η αρρώστεια τους μπορούσε να μεταδοθεί στους άλλους: θα μπορούσαν να μολυνθούν, να αρρωστήσουν θανατηφόρα.

Ήρθαν στον Κύριο και στάθηκαν μακρυά επειδή γνώριζαν ότι δεν είχαν δικαίωμα να πλησιάσουν, να Τον αγγίξουν καθώς έκανε η αιμορροούσα και θεραπεύτηκε. Από μακρυά κραύγασαν για έλεος, και ο Κύριος τους θεράπευσε· τους έστειλε στους ιερείς για να καθαριστούν τυπικά. Δέκα πήγαν και οι εννέα δεν γύρισαν πίσω ποτέ. Ένας απ’ αυτούς ανακαλύπτοντας καθ’ οδόν ότι θεραπεύτηκε, άφησε κάθε άλλο ενδιαφέρον εκτός από την ευγνωμοσύνη σ’ Εκείνον που τον κατέστησε υγιή ψυχικά και σωματικά. Επέστρεψε και ευχαρίστησε τον Κύριο, και το Ευαγγέλιο μας λέει ότι ήταν Σαμαρείτης, ένας άνθρωπος που δεν ανήκε στην Εβραϊκή κοινότητα, ένας άνθρωπος δίχως δικαιώματα στον λαό του Ισραήλ, ένας άνθρωπος που δεν ήταν μόνο ξένος αλλά απορριπτέος.

Γιατί- ο ίδιος ο Χριστός τον ρωτά -γιατί συμβαίνει και οι εννέα απ’ αυτούς δεν σκέφτηκαν να επιστρέψουν; Επειδή ένοιωσαν ότι τη στιγμή που καθαρίστηκαν επανήλθαν πλήρεις εν μέσω του λαού του Ισραήλ· δεν χρειάζονταν τίποτα

περισσότερο, είχαν τα πάντα.

Ο Σαμαρείτης ήξερε ότι καθαρίστηκε, ότι θεραπεύτηκε, αποκαταστάθηκε δίχως να έχει κανένα δικαίωμα στην αγάπη του Θεού και σε τούτη τη πράξη του Χριστού. Δεν είναι αλήθεια ότι η ευγνωμοσύνη ανθίζει στις καρδιές μας πιο δυνατά όταν αυτό που δεχόμαστε δεν το αξίζουμε, όταν είναι ένα θαύμα θεϊκής και ανθρώπινης αγάπης; Όταν νομίζουμε ότι αξίζουμε κάτι και το δεχόμαστε, το δεχόμαστε σαν να μας οφείλεται· αυτό έκαναν και οι εννέα Εβραίοι. Αλλά ο Σαμαρείτης ήξερε ότι δεν είχε δικαίωμα στο έλεος του Θεού, στο θαύμα της θεραπείας, και η καρδιά του γέμισε μ' ευγνωμοσύνη.

Αυτό δεν ισχύει και σ' εμάς; Πράγματι! Πράγματι έχει να κάνει μ' εμάς δυστυχώς, επειδή όλοι μας νοιώθουμε ότι έχουμε δικαίωματα: δικαίωμα στο ανθρώπινο ενδιαφέρον, δικαίωμα στην αγάπη, σε ο,τι μπορεί να μας δώσει η γη και οι ανθρώπινες σχέσεις, δικαίωμα στην φροντίδα του Θεού και στην προς εμάς αγάπη. Και γι' αυτό, όταν δεχόμαστε ένα δώρο είμαστε εξωτερικά ευγνώμονες, λέμε ένα επιπόλαιο «ευχαριστώ»· αλλά αυτό δεν μεταμορφώνει τη σχέση μας, είτε προς τον Θεό, είτε προς εκείνους που υπήρξαν ελεήμονες προς εμάς. Το δεχόμαστε όπως μας αρμόζει και είμαστε ευγνώμονες σ' εκείνους που έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στο να μας αποδοθεί αυτό που «απλώς» είχαμε δικαίωμα να έχουμε.

Ο πρώτος Μακαρισμός μας μιλάει εν προκειμένω ξεκάθαρα: Μακάριοι οι πτωχοί τω πνεύματι, διότι σ'αυτούς ανήκει η Βασιλεία του Θεού.. Ποιοί είναι «οι πτωχοί τω πνεύματι;» Δεν είναι εκείνοι που είναι απλώς πτωχοί· η φτώχεια δεν προκαλεί τις μεγάλες αρετές από μόνη της· «πτωχοί τω πνεύματι», είναι εκείνοι που στην καρδιά και στο μυαλό, μ' όλο τους το είναι, γνωρίζουν ότι δεν κατέχουν τίποτα που δεν είναι δώρο και δεν αξίζουν τίποτα απ' ο,τι μας δίνεται δωρεάν. Ας το σκεφτούμε λίγο αυτό.

Δεν αποκτήσαμε υπόσταση από δική μας θέληση· ο Θεός μας έδωσε ύπαρξη, όχι μ' εντολή, αλλά με μια πράξη ισχύος. Από μια πράξη αγάπης, επειδή μας αγάπησε τόσο ώστε μας έδωσε υπόσταση. Με αυτήν την πράξη μας λέει: Σας αγαπώ! Δίχως εσάς ο κόσμος που δημιούργησα δεν θα ήταν ολοκληρωμένος στα μάτια μου· αλλά έχω πίστη ότι δεν θα προδώσετε την εμπιστοσύνη μου. Ελπίζω στο καλό που υπάρχει μέσα σας. Η αγάπη μου δεν θα λαθέψει ποτέ, η πίστη και η ελπίδα μου σ' εσάς θα παραμείνουν ακλόνητες – ανταποκριθήτε σ' αυτές. Το θαύμα είναι ότι, όσο λίγο κι αν πιστεύουμε στον Θεό, Εκείνος πιστεύει σ' εμάς. Αυτό δεν είναι θαύμα; Και υπάρχουμε μόνο εξαιτίας αυτής της πίστης του Θεού σ' εμάς, εξαιτίας αυτής της ελπίδας και της αγάπης που μας περιέβαλε.

Και αν πάμε λίγο πιο πέρα, δεν υπάρχουμε απλώς- είμαστε ζωντανοί με την

αναπνοή του Θεού που μας κάνει όμοιούς Του, ικανούς να Τον γνωρίζουμε! Και αποκαλύφθηκε σ’ εμάς με τόσους πολλούς τρόπους, αλλά εν τέλει στην Ενσάρκωση Του: ο ίδιος ο Θεός έγινε άνθρωπος για εμάς για να δούμε πόσο έχουμε αγαπηθεί από Εκείνον, πόσο σπουδαίοι είμαστε στα μάτια Του, και πόσο πραγματικά σπουδαίοι είμαστε εν δυνάμει στην ανθρώπινή μας φύση. Κοινωνούντες τον Χριστό μπορούμε να γίνουμε όλοι υιοί και θυγατέρες του Ζώντος Θεού, μέτοχοι της Θεϊκής φύσεως. Και για να το επιτύχει αυτό ο Χριστός μας πρόσφερε τη ζωή Του, τη διδασκαλία Του, τον θάνατο Του, την συγχώρεση που έδωσε σ’ εκείνους που Τον σταύρωσαν: «Άφες αυτοίς· ου γαρ οίδασι τι ποιούσι!» Αυτό μας αφορά συνεχώς, μέρα με την μέρα, από την Ανάστασή Του και τη διακήρυξη της ανθρώπινης δόξας μας, αφού κάθησε στα δεξιά του Θεού, λέει ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος. Αν θέλεις να ξέρεις πόσο σπουδαίος είναι ο άνθρωπος, κοίταξε στο θρόνο του Θεού – θα δεις τον Άνθρωπο καθισμένο στα δεξιά της δόξης!

Δεν είναι σ’ μας αρκετό να είμαστε ευγνώμονες ενώπιον οποιασδήποτε άλλης δωρεάς που μας παραχωρήθηκε: η αγάπη των πιο κοντινών μας προσώπων και άλλων που νοιάζονται, η ασφάλεια της ζωής, της τροφής, του αέρα, η υγεία. Αλλά όλοι μας τα θεωρούμε δεδομένα· δεν είμαστε «πτωχοί τω πνεύματι» – θεωρούμε σαν να μας τα ωφείλουν· γιατί να είμαστε ευγνώμονες που μας δίνεται ο,τι δικαιούμαστε; Γιατί δεν μας δίνει ο Θεός ο,τι έχει υποχρέωση να μας δώσει; Αυτή είναι η στάση μας, δεν το διατυπώνουμε τόσο ωμά, αλλά ζούμε έτσι!

Ο Σαμαρείτης δεν έκανε το ίδιο· δεν είχε κανένα δικαίωμα να μοιραστεί κάτι που ήταν δικαίωμα του λαού του Ισραήλ- και του δόθηκε! Και η ευγνωμοσύνη του ήταν φλεγόμενη, λάμπουσα!

Δεν μπορούμε να μάθουμε κάτι απ’ αυτόν; Κι επίσης, δεν μπορούμε να συνειδητοποιήσουμε πόσο υπέροχο θα ήταν αν από ευγνωμοσύνη ζούσαμε κατά αυτόν τον τρόπο ώστε να δώσουμε χαρά στον Κύριο, τη χαρά ότι δεν μας δημιούργησε μάταια, ότι δεν πιστεύει μάταια σ’ μας, ότι δεν μας εμπιστεύτηκε μάταια, ότι η αγάπη που λάβαμε είναι τώρα σαρκωμένη, όχι μόνο συναισθηματικά, αλλά στην πράξη!

Ο Απόστολος Παύλος λέει ότι είναι μεγαλύτερη χαρά να δίνεις από το να παίρνεις· είναι αυτή η στάση μας; Αν είμαστε αληθινά ευγνώμονες για τα χαρίσματα που είναι δικά μας- πόσο γενναιόδωρα, με πόση χαρά θα προσφέραμε στον καθένα γύρω μας μέσα από μια πράξη αγάπης που θα ήταν το μερίδιο μας στην αγάπη του Θεού. Και αν συνειδητοποιήσαμε ότι όλα που έχουμε στην ψυχή, στο σώμα, σε καταστάσεις της ζωής συμβαίνουν επειδή ο Θεός μας έστειλε στον κόσμο σαν αγγελιοφόρους Του να φέρουμε την θεϊκή παρουσία με τίμημα αν χρειαστεί τη ζωή μας- πόσο ευγνώμονες θα είμασταν και πως θα ζούσαμε έτσι που ο Θεός που θα

κοίταζε τον καθένα από εμάς, θα έλεγε: να ένας μαθητής μου που κατανόησε το θέλημα μου και ζει σύμφωνα μ’ αυτό!

Ας προβληματιστούμε· ας μάθουμε να ζούμε μ’ ευγνωμοσύνη, με τη χαρά ότι αγαπηθήκαμε μέσα από την κοινωνία μας με τον Θεό, αλλά γνωρίζοντας ότι πρόκειται για μια πράξη ευγνωμοσύνης, χαρισμένης γενναιοδωρίας, δεν έχουμε δικαιώματα και όμως κατέχουμε τα πάντα. Ο Απόστολος Παύλος είπε τούτο: Δεν έχω τίποτα και όλα τα κατέχω. Ο καθένας μας θα μποροῦσε να είναι τόσο πλούσιος μέσα στην απόλυτη πτωχεία, πλούσιος από την αγάπη, τη δύναμη και τον πλούτο του Θεού.

Ας προβληματιστούμε και ας προσφέρουμε στον Θεό, με μια πράξη ευγνωμοσύνης όχι μόνο στα λόγια, που αμυδρά νοιώσαμε, αλλά έμπρακτα στη ζωή μας: ας του δώσουμε τη χαρά και τη βεβαιότητα ότι δεν μας δημιούργησε μάταια, δεν έζησε και δεν πέθανε μάταια για εμάς, ότι είμαστε αληθινοί μαθητές Του που έχουμε καταλάβει και θέλουμε να ζήσουμε το Ευαγγέλιό Του. Αμήν.

Απόδοση στα νεοελληνικά: www.agiazoni.gr

Πηγή: agiazoni.gr